

ประโยค ป.ธ. ๙

แต่งไทยเป็นมคอ

183

สอบ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๑๘

ข้อสำคัญซึ่งเกิดขึ้นในรัชกาลที่ ๔ เนื่องด้วยพุทธเจดีย์ มีเรื่องพระบรมสารีริกธาตุอีกเรื่อง ๑ ที่อยู่ในประเทศพม่า มอญ ไทย เขมร นับถือพระบรมสารีริกธาตุที่ได้มาจากลังกาทวีปช้านาน และถือคติตามลังกาว่า พระบรมธาตุของพระพุทธองค์มีลักษณะและสัณฐานเป็นเช่นนั้น ๆ ทั้งมีอิทธิฤทธิ์อาจทำปาฏิหาริย์ ไปสู่ที่แห่งหนึ่งแห่งใดได้โดยลำพัง เพราะฉะนั้น พระธาตุที่ได้มาจากลังกาก็ดี หรือพบปะ ณ ที่ ไกล ๆ ก็ดี ต้องมีลักษณะค้องตามคำวินิจฉัยจะเชื่อว่า เป็นพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธองค์ เมื่อรัฐบาลอินเดียจัดการตรวจค้นของโบราณ ได้พบพระธาตุที่บรรจุไว้ในพระเจดีย์มีอักษรจารึกบอกว่าเป็นพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า และพระธาตุที่พบนั้น ล้วนเป็นอัฐิมนุษย์ ได้มีชาวประเทศสยามเคยเอาใจใส่ตรวจตราพระบรมธาตุที่ค้นพบในอินเดีย ซึ่งเขาส่งไปไว้ในพิพิธภัณฑสถานกรุงลอนดอนบ้าง เอาไว้ในพิพิธภัณฑสถานในอินเดียบ้าง ก็เห็นเป็นอัฐิมนุษย์ทั้งนั้น แต่ไปเกิดสงสัยด้วยปรากฏว่าได้มาแต่เจดีย์สถานหลายแห่ง ถ้าจะประมาณพระธาตุแม้ที่รักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานก็มากมายหลายทนาน จึงออกแสดงใจไม่คิดขอเอามาครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๑ มีผู้ชุกพบที่บรรจุอัฐิธาตุที่เมืองกบิลพัสดุ์ มีอักษรจารึกเป็นอย่างเก่าที่สุดในอินเดียบอกไว้ว่า เป็นพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า คือ ส่วนซึ่งกษัตริย์สักยราช ได้ไปเมื่อครั้งถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระเวลานั้น มาแควสเคอสน์..... เป็นอุปราชครองประเทศอินเดียอยู่ปรารภว่า สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินซึ่งเป็นพุทธศาสนูปถัมภกมีอยู่ในโลกปัจจุบันนี้ แต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์เดียว จึงส่งพระบรมสารีริกธาตุที่พบ ณ เมืองกบิลพัสดุ์นั้นมาถวาย และครั้งนั้น พวกที่นับถือ

พระพุทธศาสนาในนานาประเทศ คือ ญี่ปุ่น พม่า ลังกา และประเทศไซบีเรีย ต่างต่างทูลเข้ามาขอพระบรมธาตุ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้แบ่งพระราชทานไปตามประสงค์ พระบรมธาตุที่เหลือนั้นโปรดให้สร้างพระเจดีย์ทองสัมฤทธิ์เป็นที่บรรจุ ประดิษฐานไว้ในกุหาพระสถูปบนยอดพระบรมบรรพตวัดสระเกศ เป็นที่สักการบูชาของมหาชนมาจนทุกวันนี้ เรื่องพระบรมธาตุที่กล่าวมาเป็นข้อสำคัญ ที่บรรดาพุทธศาสนิกชนในนานาประเทศโศกมาก ยอมยกสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกมาแต่ครั้งนั้น ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงพัก กับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๙
ตัวอย่างแต่งไทยเป็นมคธ

พ.ศ. ๒๕๑๘

185

พุทธสารีริกธาตุคุณ จ นามะถิ ยานิ จุกิวีสักสุส ปญจม-
 มหาราชสุส สยามิกานมิหนุสสุส ราชสมเย พุทธเจตยปฺรียาปฺนุณานิ อจฺฉริยานิ
 อพฺภุทปฺพุพานิ ปาคุรเหสุ, เทสมณฺยวทร อโหสิ ๖ ยสฺมา ทิ ทิมมทฺธานํ
 มรมฺมรฏฺเเจ รามณฺยวทรฺเจ สฺยามรฏฺเเจ กมฺโพชรฏฺเเจ จ พุทฺธปรีสา
 ทมฺพปณฺณิตีปโต ปฏฺิลทฺธพฺพุทธสารีริกธาตุโย สกฺกโรนฺทิตี คุรฺกโรนฺทิตี มาเนนฺทิตี
 ปุชฺชนฺทิตี ทาสณฺจ สึทลคคิกวเสเนว อภินฺนเวโส อโหสิ พุทฺธสารีริกธาตุโย
 กิร เอวฺลกุชฺณา โหนฺทิตี เอวฺสณฺจนา จ สยณฺจ สกฺโกนฺทิตีเยว อิทฺธานุ-
 ภาเวน ยทฺถ กคฺคจฺจ ปาฏฺิหาริยํ ทสฺเสควา ปตฺติจฺจาตฺถนฺทิตี, ทสฺมา ทาทิ
 ยา ทมฺพปณฺณิตีปโต ปฏฺิลทฺธธาตฺถนํ ยทฺถ กคฺคจฺจ ๖ ปฏฺิลทฺธธาตฺถนเมณฺยวทร
 กนฺเรสุ วจิตฺตกุชฺณาเทหิ ปฏฺิสยฺยตฺถา, ทายเว พุทฺธสารีริกธาตุโยติ สฺญจ
 สทฺททิตฺทพฺพา ๖

ยทา ปน ชมฺพทฺธิปฺรฏฺฐปาตี ชมฺพทฺธิปฺมฺหิตี ปฺราณกวทฺถนํ ปวิจยํ
 กาวเรควา พุทฺธสารีริกธาตุโยเยว อิมาทิ ลิตฺทิกุชฺเรหิ สทฺธิ เจตฺยจฺจนา
 นิตฺทิตฺทธาตุโย อทฺทสุํ ทา จ สทฺพพาเยว มนฺุสฺสจฺจิกฺกาทา, ททาบิ สฺยาม-
 รวฏฺจวาตี ทายเว ทยฺยภาสย ลอนคอน อิติ เอวํ นามนคเร วิวิธภณฺฑจฺจนา
 ปตฺติจฺจาเปกฺุ อฺยโยชิตา ชมฺพทฺธิปฺมฺหิตี วิวิธภณฺฑจฺจนา ปตฺติจฺจาปิตา ชมฺพทฺธิปฺมฺหิตี
 ปฏฺิลทฺธพฺพุทธสารีริกธาตุโย สฺญจ สลฺลกุชฺเขควาว สทฺพพาเยว มนฺุสฺสจฺจิกฺกาทิตี
 สนฺุณฺญจนาเมกริสุ, เท ปเนวํ ทาสฺ เวมตฺทิกา อเหสุ อีมา จ นานาเจตฺยจฺจนาโต
 ปฏฺิลทฺธา, วิวิธภณฺฑจฺจนาเส จ สฺสวิทฺทการุชฺธาตฺถนํ ปมาณโต อนปฺปกาว
 อเหสุ อนนคโทณิกา จาคิ, ทสฺมา สฺยามรฏฺจํ อานยนคฺคทาย ทา ธาตฺถโย
 อภฺยจิกฺุ เนว มนสิกริสุ ๖

อถาปรภาเค จ ไปราณเคติกา ชมุพฺหึเป ไปราณกเวตฺถุนิ ปวีจิติ
 วิจรฺนทา พุทฺธสฺส ปรีนิพฺพานโต ปฏฺจาย จกฺขตฺถากานํ ทฺวินฺนํ สหสฺसानมฺปรี
 เอกจกฺขาทิสฺมสฺส ตํวจฺจรฺสฺสจฺเจเนน อีมาเยว สกฺขยราชฺหิ พุทฺธสฺสรีรชฺชฺดาปนกาเล
 ปฏฺฉิตฺตพฺพุทฺธสวรีริกธาคฺคาทฺถสฺสชาตา พุทฺธสวรีริกธาคฺโยติ ลีขิตฺเทหิ ชมุพฺหึเป
 อติวียไปราณกฺขเวหิ สทฺธิ กบฺบิลวตฺถุมฺหิ ธาคฺคฺนิธานมฺมทฺทสฺสํ ๖

ททา หิ โย สกฺภาสาย มาเควตฺเคอสนํ อิติ เอวฺนาโม วิเทสิโก
 ชมุพฺหึปฺมุหิ อีสฺสตรียปฺปคฺโต อฺุปราชา อโหสิ, โส อิทานิ โช จกฺกิวฺสสิโก ปญฺจม
 มหาราชา สฺยามิกานมิฺนุโท เยเกจิ อิมสฺสมิ โลกสฺสนฺนิวาเส ชกฺคฺติยา มหาราชาโน
 พุทฺธสฺสาสฺนปฺปคฺตมฺภกา อเหตุ, เทสฺมยฺยตโร เอกโกว อวสิฏฺฐิจฺติ อฺุปราราเณโต
 ทสฺสทฺถาย ทา กบฺบิลวตฺถุมฺหิ ฏฺุเป ปฏฺฉิตฺตพฺพุทฺธสวรีริกธาคฺโย อฺุยโยเชสฺสิ ๖

ทสฺมิยฺจ สฺมเย จกฺกิวฺสสิโก ปญฺจมมหาราชา สฺยามิกานมิฺนุโท เย
 ทฺยฺยภาสาย ฐึปฺนํ พฺมา ลังกา ไชบิเรยฺย อิติ เอวฺนาเมสฺสุ วิเทเสสฺสุ พุทฺธสฺสณิกา
 ชกฺคฺติยาทโย อีสฺสตรียปฺปคฺตา อคฺคฺตโน อคฺคฺตโน ราชทฺตํ สปริวาริ ทาสิ พุทฺธ
 สวรีริกธาคฺคฺนมิภฺยาจฺนทฺถาย สฺยามรฺฏฺจํ อฺุยโยเชสฺสุ, เทสฺยเวทฺถาย ยดาร์หิ ทา
 วิภชฺชิวา อทาสิ, ทโค จาวเสสฺสานํ พุทฺธสวรีริกธาคฺคฺนํ นิธานทฺถาย กํสฺมยเจทฺธิ
 การทฺควา ทํ ทฺยฺยภาสาย สฺระเกศ อิติ เอวฺนามารามे สฺวณฺณเปพฺพุทฺธมฺคฺตม
 ฏฺุปฺสฺสนฺโตคฺคฺทฺถายํ ปคฺติฏฺฐจาเปสิ, ยคฺต ยวาชฺชชฺชนา มหาชโน สกฺกโรติ คฺรฺกโรติ
 มาเนติ ปฺุเชติ ๖

อิจฺเจวํ สฺยามรฺฏฺเจ พุทฺธสวรีริกธาคฺคฺทฺถอ จฺจฺจริยํ อพฺภุทฺทปฺพุพฺหิ นาม
 ปาตุโรหสิ, เยน ทโค ปฏฺจาย เยภฺยฺเยเนน วิเทเสสฺสุ พุทฺธสฺสณิกา ชกฺคฺติยํ
 ราชานํ สฺยามิกานมิฺนุทํ เอกกฺกฺกฺสฺสฺนปฺปคฺตมฺภโกเยว โหติ สฺยามิกานมิฺนุทคฺติ
 สฺมฺภาเวเนติ ๖